MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
SILVIO MELI**

Seduta tat-12 ta' Novembru, 2008

Avviz Numru. 166/2007

John Cassar White u Christopher Bell

vs

Dr. Richard Sladden li b'digriet tal-31 ta' Lulju tas-sena 2007, gie nominat kuratur deputat biex jirrapprezenta lill-assenti Joseph Cala` ta' Cala` Corporation

Il-Qorti,

Rat ir-rikors promotur datat il-5 ta' Gunju tas-sena 2007, li permezz tieghu r-rikorrenti sejhu lill-assenti intimat indikat sabiex jghid ghaliex m'ghandux ikun ikkundannat:

1. Prevja dikjarazzjoni illi l-intimat hu responsabbli, bhala awtur ta’ pubblikazzjoni ppublikata fil-25 ta’ Mejju tas-sena 2007 u wara din id-data taht ir-ras “Cala` Corp. Ceases Negotiations with Current Maltese Government and Malta Shipyards” li deher fuq l-Internet, (**www.euroinvestor.co.uk/news** , fost l-ohrajn u liema pubblikazzjoni deher anke f’Malta tramite **www.di-ve.com** u **www.MaltaMedia.com** kif kienet l-intenzjoni ta’ l-intimat), ta’ malafama u libell fil-konfront tar-rikorrenti minhabba li l-artiklu, ossia pubblikazzjoni, kif ippublikat kif imsemmi hawn fuq, (kopja annessa bhala ezempju Dok A), kien malafamanti u libelluz u intiz sabiex itellef jew inaqqas ir-reputazzjoni ta’ l-istess rikorrent, kif jirrizulta ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

2. Illi jhallas lir-rikorrent dik is-somma li tigi likwidata mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) ai termini ta’ l-artikolu 28 tal-Kap 248;

3. Bl-ispejjez u bl-imghax skond il-ligi kontra r-rikorrent imharrek ghas-subizzjoni;

Rat ir-risposta datata s-27 ta’ Settembru tas-sena 2007, tal-kuratur deputat nominat b’digriet taghha datat il-31 ta’ Lulju tas-sena 2007, li permezz taghha wiegeb is-segwenti:

1. Illi l-eccipjenti m’huwiex edott mill-fatti tal-kaz u jirriserva li jipprovdi l-eccezzjonijiet u r-risposta tieghu dwar il-mertu u l-kontenut tal-artiklu in kwistjoni fi stadju ulterjuri, meta jikkomunika mal-assenti konvenut;

2. Illi preliminarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-atturi jridu jippruvaw li l-konvenut assenti hu l-awtur ta’ dak ippublikat u li l-kontenut tal-artiklu origina minnu;

3. Salvi eccezzjonijiet ohra;

Semghet ix-xhieda prodotta;

Ezaminat id-dokumenti esebiti;

Sodisfatta li l-assenti intimat mhux biss ma giex debitament konstantement rapprezentant fl-atti odjerni izda li kien ukoll debitament infurmat bl-izviluppi kollha ta' din il-procedura;

Semghet it-trattazzjoni orali tar-rapprezentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi l-versjoni tar-rikorrenti tista` tigi sintetikament kompilata bil-mod segwenti:

1. Illi fil-mument li gew ippubblikati l-artikoli in dizamina r-rikorrenti kienu jokkupaw karigi gholjin fl-intrapriza lokali "Malta Shipyards", Cassar White kien "Chairman" u Bell kien ic-"Chief Executive Officer";

2. Illi l-procedura odjerna tirrigwarda pubblikazzjoni li deheret fil-gurnal elettroniku "di-ve.com" , li rriproduca artikolu li kien qed jidher f'mezzi tax-xandir internazzjonali taht l-isem ta' "Business Wire" li kien deher fil-25 ta' Mejju tas-sena 2007;

3. Illi r-rikorrenti hassewhom malafamati bil-kontenut ippubblikat ghas-segwenti ragunijiet;

i. Illi fin-negozjati li "Cala` Corporation" kienet qed tikkonduci mal-"Malta Shipyards Limited" il-kumpanija ta' l-assenti intimat fuq indikata kienet giet raggirata mir-rikorrenti Cassar White u Bell, u li kien l-istess Ministru Gatt li ppermetta dan;

ii. Illi fit-trattattivi li kien hemm bejn iz-zewg intraprizi fuq indikati l-artikolist inkriminat jallega li dik immexxija mir-rikorrenti kienet qajmet diversi intoppi foloz biex ifallu dawn it-trattattivi;

iii. Illi fl-artikolu tieghu l-intimat allega wkoll li r-rikorrenti kienu nformawh li Malta kienet zghira wisq biex takkomoda elfejn (2000) haddiem iehor;

iv. Illi fl-artikolu tieghu l-intimat allega wkoll li r-rikorrenti ma kellhom l-ebda pjan biex imexxu l-"Malta Shipyards Limited" 'l quddiem;

v. Illi finalment l-istess intimat jallega wkoll nuqqas ta' buona fede fir-rikorrenti fl-operat taghhom f'intrapriza pubblika fejn qed ihaddmu rizorsi pubblici;

4. Illi l-allegazzjonijiet kollha kontenuti fl-imsemmi artikolu fil-konfront tar-rikorrenti huma kollha negati minnhom minghajr rizervi, senjatament:

i. Illi qatt ma ddiskutew il-falliment tal-kumpanija;

ii. Illi lanqas jirrizulta li ddiskutew xi pjan ta' falliment ma' dawk li ghandhom l-ishma – il-Gvern;

Ikkunsidrat:

1. Illi fost il-funzjonijiet tar-rikorrenti tul dawn it-trattattivi ma' l-assenti intimat dawn kellhom l-oneru li jezaminaw jekk teknikament il-proposta ta' l-assenti intimat li jibni vapuri kif minnu ndikat kinitx proposta vijabbli jew kimerika;

2. Illi mill-istudji teknici li saru gie zvelat li l-bacir tal-Marsa li kien gie identifikat ghal dan ix-xoghol ma kienx kbir bizzejjed biex jakkomoda l-istess vapuri identifikati peress li l-bacir kien xi zewg (2) metri anqas mid-dovut;

3. Illi s-soluzzjoni offruta mill-assenti intimat li jittajjar l-ispazju mehtieg bid-dinamite biex tinbena bankina gdida, ma kinitx wahda verosimili li timmerita l-avall tas-socjeta` lokali;

4. Illi l-siforzi tar-rikorrenti kienu ndirizzati biex flimkien mal-“*management”,* jaghmlu t-Tarzna vijabbli, biex b’hekk ma tibqax tiddependi fuq is-sussidji;

5. Illi inoltre, fl-investigazzjonijiet kondotti mir-rikorrenti rrizultalhom li l-assent intimat ma kienx jispira dik il-kapacita` finanzjarja li kien jipprogetta;

6. Illi ghalhekk kienu r-rikorrenti, mhux l-assenti intimat, li interrompa t-trattattivi li kienu ghaddejjin;

7. Illi l-artikolu tal-25 ta’ Mejju tas-sena 2007, ma kienx l-uniku wiehed li kien qed jiccirkola u hu allegat mir-rikorrenti li s-sitwazzjoni ghadha tippersisti;

8. Illi mid-*“due diligence analysis”* kondott mir-rikorrenti, liema analisi jsir f’kazijiet bhal dawn, l-assenti intimat ma jaqtax figura tajba u ma jispira l-ebda fiducja;

9. Illi ghaldaqstant ir-rikorrenti hassewhom gravament malafamati mill-pubblikazzjonijiet li ghalihom hu responsabbli l-assenti intimat u kienu kostretti jintraprendu l-procedura odjerna;

Ikkunsidrat:

Illi ai termini tal-verbal tar-rapprezentat legali ta’ l-assenti intimat datat it-23 t’April tas-sena 2008, jirrizulta li l-assenti intimat kien debitament informat bl-izviluppi kollha ta’ din il-procedura izda ghazel li jibqa` latitanti;

Ikkunsidrat:

Illi tenut kont tas-suespost, ghandu jigi sottolineat li f’socjeta` hielsa, demokratika, u rispettuza ghad-drittijiet fundamentali ta’ kull persuna fl-istess socjeta`, wiehed ghandu d-dritt li jesponi l-opinjoni tieghu kemm-il darba l-fatti li fuqhom tistrieh din l-opinjoni jigu riprodotti b’ezattezza;

Illi altrimenti, il-kenn statutorju li wiehed jippretendi li ghandu ma jkunx jista` jsibu u jispicca izolat minghajr difiza;

Illi kif irriteniet il-Qorti ta' l-Appell f'Sammut vs Caruana Galizia et tad-9 ta' Jannar tas-sena 2008:

"Il-ligijiet jaffermaw b'rilevanza t-tutela tal-persuna, kemm bhala singolu, kif ukoll bhala komponenti fil-formazzjoni socjali u professjonali li fih jesplika l-personalita` tieghu. Din it-tutela b'fundament Kostituzzjonali u Konvenzjonali, hi diretta ghall-harsien unitarju ta' l-immagini, l-isem, l-unur u r-reputazzjoni tal-persuna. Pari passu ma' din it-tutela hemm, imbaghad, id-dritt ta' l-espressjoni libera li hu wkoll fundamentali";

Illi kif pero' ammoniet l-istess qorti fuq citata l-ezercizzju ta' dan l-ahhar dritt t'espressjoni libera m'ghandux jitqies bhala xi brevett biex wiehed jikteb li jrid fuq min jinzerta fil-mira tal-kittieb u f'dan is-sens, a skans ta' ripetizzjoni inutili, issir referenza ghall-Qorti tal-Kassazzjoni Taljana tat-13 ta' Frar tas-sena 2007 citata fl-imsemmija decizjoni li stabbiliet il-kundizzjonijiet essenzjali rikjesti fl-ezercizzju tad-dritt in dizamina;

Ikkunsidrat:

Illi mill-analizi tal-fatti kif fuq sintetikament esposti ghandu jirrizulta assodat li l-assenti intimat allega diversi affarijiet fil-konfront tar-rikorrenti li la gew sussegwentement sotanzjati minnu jew f'ismu, u addirittura rrizultaw li effettivament huma allegazzjonijiet foloz;

Illi ghalhekk, mhux biss l-ewwel artikolu tal-25 ta' Mejju tas-sena 2007, izda l-ohrajn kollha sussegwenti kienu kollha bbazati fuq allegazzjonijiet foloz intizi biss biex jassassinaw karatterjalment lir-rikorrenti u biex jipprotegu lill-assenti intimat minn kwalunkwe ritorsjoni li l-azzjonisti tieghu fl-Amerka setghu jindirizzaw fil-konfront tieghu wara l-falliment riskontrat;

Illi ghalhekk jirrizulta assodat li l-pubblikazzjonijiet de quo ma kienu xejn hlief manipolazzjoni malizjuza li socjeta` serja, hielsa, demokratika, trasparenti u verament rispettuza tad-drittijiet fundamentali ta’ kull persuna fl-istess socjeta` tezigi f’sitwazzjonijiet simili;

Ikkunsidrat:

Illi in vista tal-premess filwaqt li tirrespingi r-risposta ta’ l-assenti intimat tramite l-kuratur deputat lilu assenjat, takkolji t-talbiet tar-rikorrenti u konsegwentement:

1. Tiddikjara li l-assenti intimat Joseph Cala` hu responsabbli bhala awtur ta’ pubblikazzjoni ppubblikata fil-25 ta’ Mejju, tas-sena 2007, u wara din id-data intitolata “Cala` Corp. Ceases Negotiations with Current Maltese Government and Malta Shipyards” li deher fl-internet kif indikat fir-rikors promotur;

2. Tiddikjara li l-imsemmija pubblikazzjonijiet huma malafamanti, libelluzi u ntizi biex itellfu jew inaqqsu r-reputazzjoni tar-rikorrenti John Cassar White u Christopher Bell;

3. Illi biex allura tkun tista’ tghaddi ghall-fazi successiva tal-vertenza u tistabilixxi, kif statutorjament impost, il-quantum prefiss biex taghmel tajjeb ghad-dannu morali riskontrat fir-reputazzjoni tar-rikorrenti fuq indikati, taghmel referenza wkoll ghad-decizjoni tal-Qorti ta’ l-Appell, fil-kawza fl-ismijiet Vincent Borg vs Victor Camilleri et datata l-15 ta’ Novembru ta’ l-1994 fejn gie ritenut is-segwenti:

“Id-danni li ghandha tillikwida l-qorti ghall-hsara sofferta mill-atturi mhux soggetta ghal xi regoli bhal fil-kaz ta’ danni reali kontemplati fil-Kodici Civili. Il-Ligi ta’ l-Istampa

thalli l-likwidazzjoni tal-kumpens fid-diskrezzjoni kompleta tal-gudikant b'limitu ta' elfejn Lira Maltin, (LM2,000.00,0), (liema limitu kien sussegwentement estiz ghall-ammont prezenti);

Illi biex din il-qorti tkun tista` tafferma r-rettitudini ta' dan l-ezercizzju partikolari bi trasparenza, taghmel referenza ghas-segwenti:

i. Illi l-assenti intimat attakka lir-rikorrenti malizjozament meta attribwielhom, minghajr is-surroga ta' prova, il-mala fede fl-ezercizzju amministrattiv ta' l-operat taghhom;

ii. Illi mhux biss, izda jallega wkoll minghajr l-ebda xrara ta' prova, li r-rikorrenti kienu foloz fit-trattattivi taghhom mieghu;

iii. Illi l-istess assenti intimat jipprova jpingi lir-rikorrenti bhala persuni sprovvisti minn dik l-intelligenza minima nkjesta u li ghalhekk zgur li ma jisthoqqilhomx li jidderiegu azjenda hekk sensittiva bhal din in dizamina;

iv. Illi jallega wkoll li r-rikorrenti kienu qed jirraggiraw l-azjenda li suppost kienu qed jixprunaw ghal-livelli gholjin imprenditorjali;

v. Illi ghalhekk l-attakk riskontrat kien jindirizza lill-qarrej biex jikkonkludi li fl-ezercizzju tal-professjoni taghhom ir-rikorrenti mhux biss kienu inkompetenti izda kienu wkoll malizjuzi;

vi. Illi mhux biss li lanqas l-ebda wahda mill-allegazzjonijiet vantati ma gew ipprovati fil-konfront tar-rikorrenti, talli jirrizulta propju l-oppost;

4. Tikkundanna lil Dr. Richard Sladden bhala kuratur deputat f'isem l-assenti Joseph Cala` biex ihallas lir-rikorrenti John Cassar White u Christopher Bell l-ammont ta' ghaxart elef Ewro, (€10,000.00,0) kull wiehed, bl-ispejjez ta' din il-procedura u bl-imghaxijiet skond il-ligi;

5. Tiehu finalment l-opportunita` biex tesprimi b'mod trasparenti kif tenut ghall-ahjar amministrazzjoni tal-gustizzja, li d-decizjoni li ttiehdet recentement li talloka dawn it-tip ta' kawzi lill-Magistrat wiehed bl-eskluzjoni ta' Magistrati ohra li qabel kienu wkoll jespletaw dan l-inkarigu ma timmilitax favur l-ahjar amministrazzjoni tal-gustizzja;

6. Illi din id-decizjoni ghalkemm legittima xorta mhix gusta stante li kif kien ricentement notarjament ritenut f'sitwazzjoni simili izda b'riferenza ghall-proceduri legali ohra, jekk verament trid tigi stabbilita l-uniformita` fid-decizjonijiet – haga li del resto qatt lanqas biss kienet in kwistjoni f'dawn it-tip partikolari ta' proceduri – dan l-oneru ghandu jaqa` f'idejn il-qrati ta' l-appell u mhux jigu deligittimizzati l-qrati tal-Magistrati kollha.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------